

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ทางการศึกษา

การศึกษาการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น
ภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
A STUDY OF ENGLISH PROGRAM CURRICULUM MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

นางสาวพิชญา กิตติฉัตรกุล *

Pitchaya Kittichatkul

ผศ. ดร. จุไรรัตน์ สูดรุ่ง **

Asst.Prof.Jurairat Sudrung, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประชากร คือ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ English Program สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบเจาะจง โดยเป็นโรงเรียนที่มียอดการสมัครสอบแข่งขันอันดับต้น ๆ จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนโยธินบูรณะ 2. โรงเรียนสตรีวิทยา 3. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 4. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย 5. โรงเรียนศึกษานารี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และหัวหน้าโครงการ English program โรงเรียนละ 11 คน รวมทั้งสิ้น 55 คนเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจง ความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดแผนการเรียน มีการปฏิบัติมากที่สุด และเรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆแก่ผู้ใช้หลักสูตร ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ ตามลำดับ

* หน่วยงานสังกัด สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

ที่อยู่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: pkittichatkul@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชา นิเทศการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: jurairat.su@chula.ac.th

ISSN 1905-4491

Abstract

The objective of this study was to study the English Program curriculum management in secondary schools under the secondary educational service area office 1. The population were 12 schools. Using a purposive sampling from English Program of top 5 schools under the secondary educational service area office 1. The studied population consisted of Yothinburana school, Satriwithaya school, SuankularbWittayalai school, Samsenwittayalai school and Suksanari school. The Data was collected through questionnaire from the director, the deputy director of the academic affairs, the heads of academic department from 8 different academic departments, and the head of an English program for 11 persons per school; 55 persons in total. The research instrument is a rating-scale questionnaire which was used to collect data in terms of frequency, distribution, percentage, mean, and standard deviation.

The overall research finding of this study was at a high level. Considering each aspect ordered from the highest to the lowest, the results were as follow: lesson planning management is at the highest level, facility arrangement for curriculum users, programs public relations with parents and community, assigning teachers to classes, providing teaching medias and material, teaching schedule management, teacher resources management, supervision and evaluation of curriculum implementation and the least practice is the curriculum analysis.

คำสำคัญ: งานบริหารหลักสูตร/ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

KEYWORDS: CURRICULUM MANAGEMENT/ ENGLISH PROGRAM

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคข่าวสารไร้พรมแดน ต้องติดต่อสื่อสารในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารเนื่องด้วยเป็นภาษาสากล ดังที่ ยูดา รักไทย (2552) กล่าวว่า บทบาทและความสำคัญของภาษาอังกฤษ เป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียนต้องเรียนภาษาต่างประเทศ เพื่อติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล ด้านความรู้ ความคิด และเทคโนโลยีต่าง ๆ กับต่างชาติ ซึ่งความจำเป็นของภาษาดังกล่าวส่งผลให้ภาษามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของไทย ซึ่งสถาบันหลักของสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมแก่เยาวชนนั้นคือโรงเรียน และสิ่งสำคัญของโรงเรียนก็คือ หลักสูตรของโรงเรียน เมื่อสร้างหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาแล้วขั้นต่อไปก็คือการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งการนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรที่จะช่วยให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาประสบความสำเร็จ การจะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับอาศัยการบริหารหลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญ (ชวลิต ชุกก่าแพง, 2551)

จากการศึกษาการบริหารหลักสูตร ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรไว้ว่า สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล การเพิ่มคุณภาพหลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา โดยต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 โดยอาจเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาในชุมชน มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามา

ส่วนร่วม (จามจุรี จำเมือง, 2554) โดยแบ่งตามรายละเอียดแต่ละงาน ดังนี้ 1. การวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรว่าจุดมุ่งหมาย เป้าหมายที่แท้จริงของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โรงเรียนมีความพร้อมต่อการนำหลักสูตรมาปรับใช้มากน้อยเพียงใด วิธีใดจึงจะทำให้การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้เข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง ถ้าการใช้หลักสูตรขาดความเข้าใจและความไม่พร้อม การพัฒนาหลักสูตรไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้อาจจะประสบความสำเร็จได้ยาก (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554) 2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) และจามจุรี จำเมือง (2554) ได้กล่าวถึงการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนไว้คล้ายคลึงกัน โดยกล่าวว่า การเตรียมบุคลากรจะต้องมีการสำรวจคุณสมบัติของบุคลากรและประชุมชี้แจง ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และต้องคำนึงถึงในการอบรมมอบหมายงานนั้น ด้วยความเหมาะสม และความต้องการของบุคลากร 3. การจัดครูเข้าสอน เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนเป็นส่วนสำคัญในการที่จะทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทักษะความชำนาญของผู้สอนแต่ละคน โลกทัศน์ความเชื่อ ค่านิยม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยนำมาซึ่งความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร รวมทั้งการสนับสนุนและเอื้ออำนวยในการใช้หลักสูตรจากฝ่ายบริหารที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554) 4. การจัดตารางสอน ปรียาพร วงอนุตรโรจน์ (2553) กล่าวถึงว่า ตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา และวิชาที่จะเรียนโดยละเอียดประจำวันตลอดสัปดาห์ ต้องคำนึงถึงศักยภาพปัจจัยเสริมต่างๆ เช่น ความพร้อมของสื่อ สิ่งพิมพ์ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสม เป็นต้น 5. การจัดแผนการเรียน ปรียาพร วงอนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า สถานศึกษาต้องจัดแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน 6. การจัดบริการวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการจัดหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ เป็นภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตร 7. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกทางการใช้หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนควรมีการวางแผนในด้านอาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและสอดคล้องกับหลักสูตรให้มากที่สุด 8. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า ให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานร่วมกันโดยใช้เหตุและผลในการทำงาน เป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงาน การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นในสิ่งที่ปฏิบัตินั้นถูกต้องเกิดประโยชน์อันสูงสุดแก่ผู้เรียน และ 9. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า เป็นการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อการสื่อสารสองทาง เสริมสร้างให้ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจและเกิดความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร ป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด ขจัดและลดสาเหตุแห่งการ

ขัดแย้งต่างๆ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายการดำเนินการใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

โดยปัจจุบันความสำคัญและแนวโน้มของภาษาอังกฤษที่มีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของบุคคลในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการก็พยายามพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งทางเลือกหนึ่งในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนในขณะนี้ก็คือ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า English Program โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนในรายวิชาที่มีใช้วิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นไทย ที่จะต้องสอนโดยครูไทย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานโลก ทั้งด้านทักษะความคิด ทักษะการเรียนรู้ และทักษะการปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชน ความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของนักเรียน มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนจัดการเรียนการสอน บนพื้นฐานเอกลักษณ์ของความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

โครงการ English Program ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นั้น โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนศึกษานารี เป็นโรงเรียนที่ได้รับความนิยม มีชื่อเสียงในโครงการ English Program โดยสร้างผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลในระดับประเทศอยู่เสมอและมีจำนวนนักเรียนสมัครสอบแข่งขันเป็นอันดับต้น ๆ และติดต่อกันเป็นเวลาหลายปีการศึกษา ทั้ง ๆ ที่อัตราการแข่งขันสูง แต่นักเรียนและผู้ปกครองก็เลือกที่จะสมัครสอบโรงเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาค้นคว้าการบริหารหลักสูตรโครงการ English Program ของโรงเรียนดังกล่าว เพื่อที่จะนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ English Program ให้มีประสิทธิภาพและเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรทั้งนี้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ English Program สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบเจาะจง โดยเป็นโรงเรียนที่มียอดการสมัครสอบแข่งขันเป็นอันดับต้น 5 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนโยธินบูรณะ 2. โรงเรียนสตรีวิทยา 3. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 4. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย 5. โรงเรียนศึกษานารี

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และหัวหน้าโครงการ English program โรงเรียนละ 11 คน รวมทั้งสิ้น 55 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ใช้ขอบเขตเนื้อหาการบริหารหลักสูตรของใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) โดยมีหัวข้อดังนี้ 1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ 2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน 3. การจัดครูเข้าสอน 4. การจัดตารางสอน 5. การจัดแผนการเรียน 6. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 7. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร 8. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร 9. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการบริหารหลักสูตรโครงการ English Program เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลเพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือการวิจัย

3. นำโครงสร้างเครื่องมือวิจัย และขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจขอคำแนะนำหรือปรับปรุงแก้ไข

4. สร้างเครื่องมือฉบับร่างนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัย สมมิตร และอาจารย์ ดร. มณฑิยา ชมดอกไม้ และนำมาวิเคราะห์สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแบบสอบถามมีความเหมาะสมที่ระดับ 0.98

6. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไข และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้เครื่องมือวิจัยมีความสมบูรณ์ครบถ้วนและจัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากสาขาวิชานิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนศึกษานารี ในการทำวิจัยและเก็บข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามจำนวน 55 ฉบับ ไปยังประชากรโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งสิ้น 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.36 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมา คือ 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.18 ด้านวุฒิทางการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.54 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 38.18 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.72 รองลงมาคือตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าโครงการ English Program โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนี้ พบว่า ระยะเวลาระหว่าง 1 – 5 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.63 รองลงมา คือ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.63

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

1. ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดทำเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร English Program มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การจัดเนื้อหาให้สอดคล้องและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจ ความถนัดของนักเรียนในโครงการ English Program มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ของโครงการ English Program มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีเกณฑ์การรับสมัครและคัดเลือกครูเพื่อสอนในหลักสูตรภาษาอังกฤษอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับหลักสูตรตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก และการติดตามและประเมินผลการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนมีความชัดเจนสม่ำเสมอทั้งครูไทยและครูต่างชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการจัดครูเข้าสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสำรวจคุณสมบัติของครู เช่น วุฒิ ประสบการณ์ และความชำนาญในการสอนแต่ละวิชาทั้งครูไทยและครูต่างชาติ และการจัดบุคลากรอย่างเหมาะสมกับความรูู้

ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ 4.18 อยู่ในระดับมาก และการสำรวจความพร้อมของครูและบุคลากรก่อนเปิดหลักสูตรหรือก่อนเปิดภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการจัดตารางสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดตารางสอน พบว่าภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดตารางสอนตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.48 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การจัดตารางโดยมีแผนการการใช้ห้องและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 อยู่ในระดับมาก การจัดให้ครูต่างชาติรับผิดชอบคาบเรียนด้วยตนเองและการจัดคาบเรียนสอนเสริมนอกเวลาเรียนเป็นภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.96 อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการจัดแผนการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดแผนการเรียน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของนักเรียน และการจัดทำแผนการเรียนให้สนองจุดมุ่งหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร English Program มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.22 อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนจัดทรัพยากรและปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การจัดเตรียมเอกสาร ตำรา และสื่อการเรียนการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษ หรือติดต่อขอยืมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีวิธีการการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารหลักสูตรโดยแยกการบริหารเฉพาะหลักสูตร English Program มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก

7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการจัดบริการห้องสมุดโดยแยกห้องสมุดสำหรับหลักสูตร English Program และมีการแยกอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการของหลักสูตร English Program โดยเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีบริเวณสำหรับผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนจัดสถานที่เรียน และห้องเรียนพิเศษต่างๆอย่างเพียงพอ เช่น ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ โรงฝึกงาน ห้องสมุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

8. ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายโรงเรียนในโครงการ English Program มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีการจัดการนิเทศอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 อยู่ในระดับมาก

9. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร English Program มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการจัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรตามโครงการ English Program มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการ English Program ให้ผู้สนใจได้เข้าใจและมีการขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 อยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ

การปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร English Program ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร English Program เพราะโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวง ศึกษาธิการทุกประการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน และการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรที่เป็นภาษาอังกฤษ จะต้องประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทั้งครูไทยและครูต่างชาติ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 และหลักสูตรที่เป็นภาษาอังกฤษ โดยนำมาจัดเป็นโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำหนดเป็นโครงสร้างรายวิชา เพื่อนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดทำแผนการสอน และจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ รวมถึงการกำหนดรายละเอียดของวิชาเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการสอน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) มีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program or Mini English Program) ได้กำหนดหลักการใช้สื่อการเรียนการสอนในหลักสูตร English Program ไว้ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการระดับที่เปิดสอนทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษให้ครูทุกคนได้ศึกษา

2. สถานศึกษาจัดหาหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอย่างน้อย 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด

3. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นเองและมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้นต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน

4. สถานศึกษาต้องจัดเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัดหรืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชา ในจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตร โดยระบุรายการจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

วุฒิชัย เนียมเทศ (2552) ได้กล่าวถึง การจัดทำเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรในโครงการ English Program ว่าจะต้องมีการวางแผนการจัดทำโดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ให้เนื้อหาในรายวิชาสอดคล้องกับหลักสูตรภาษาไทย และการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ การรับฟังความคิดเห็นจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการสอนที่จะให้ผู้เรียนบรรลุพฤติกรรมตรงตามเป้าหมาย สะดวกแก่การเขียนข้อสอบให้ได้ตรงกับเนื้อหาและพฤติกรรมที่ได้วางแผนไว้

2. ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

การปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนมีเกณฑ์การรับสมัครและคัดเลือกครูเพื่อสอนในหลักสูตรภาษาอังกฤษอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนให้ความสำคัญกับการรับสมัครคัดเลือกครูเพื่อสอนในหลักสูตร English Program เพราะการคัดเลือกครูผู้สอนในโครงการจะต้องคำนึงตามความเหมาะสมทั้งคุณวุฒิ วิทยวุฒิ ประสบการณ์ และสอนตรงตามวิชาเอกนั้นมีความสำคัญในการสอนภาษาที่เป็นภาษาต่างประเทศควรเป็นเจ้าของภาษาที่สามารถถ่ายทอดได้ถึงสำเนียงการใช้ภาษานั้น ๆ การคัดเลือกครูจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) มีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program or Mini English Program) กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติต้องสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษาและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารเข้าไปมีส่วนร่วมตลอดเวลา

2. จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงานให้ครบ 1 ปีการศึกษาเป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

3. ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อยและต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

4. ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษาและได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5 หรือ TOEIC ไม่น้อยกว่า 600 หรือได้รับหลักฐานการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษเทียบเท่าเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นจากสถาบันภาษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

5. ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐาน การศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หรือหลักฐานที่แสดงว่าได้ผ่านการอบรมด้านวิชาการศึกษา จากหน่วยงานหรือสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หากยังไม่ได้รับการศึกษา ผ่านผันให้เข้ารับการศึกษากายในระยะเวลา 1 ปี หรือมีประกาศนียบัตรวิชาชีพครูหรือมีประสบการณ์การสอน ไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยได้รับการรับรองจากหน่วยงานเดิม

นอกจากนี้ May, Hill & Tiakiwai. (2004) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวบ่งชี้การปฏิบัติที่ดีของ โรงเรียนระบบสองภาษาที่มีคุณภาพ Bilingual / Immersion Education : Indicators of Good Practice ของประเทศนิวซีแลนด์ เป็นดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของการศึกษาระบบสองภาษาได้มาจากการศึกษาวิจัยใน โครงการ Research Policy Practice ที่เป็นการศึกษาวิจัยถึงหลักการและคุณลักษณะของรูปแบบการ จัดการเรียนการสอนระบบสองภาษาที่มีประสิทธิภาพ ด้านครูผู้สอนไว้ คือ ครูผู้สอน (Teacher) จำเป็นต้อง เป็นเจ้าของภาษา หรือเทียบเท่าเจ้าของภาษา มีความรู้ความเข้าใจในด้านทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาสองภาษาและรูปแบบที่ใช้อยู่ในโรงเรียน ใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนภาษา ที่สอง และต้องเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ใช้ในการประเมินและวัดผลความสามารถทางภาษาอย่างเหมาะสม ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

3. ด้านการจัดครูเข้าสอน

การปฏิบัติมากที่สุด คือ การสำรวจคุณสมบัติของครู เช่น วุฒิ ประสบการณ์ และความ ชำนาญในการสอนแต่ละวิชาทั้งครูไทยและครูต่างชาติ และการจัดบุคลากรอย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและประสบการณ์ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดครูเข้า สอนในโครงการเป็นอย่างมาก และครูผู้สอนชาวต่างประเทศต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย เพราะครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้เนื่องจากครูเป็นผู้ที่นำหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนโดยตรง โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ ความสนใจ ความสามารถ ตามความรู้และลักษณะของงาน เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้ เป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรมากที่สุด โดยสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) มีนโยบายให้สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำโครงการ English Program or Mini English Program ซึ่ง กำหนดให้ครูผู้สอนในหลักสูตรจะต้องมีแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ได้คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ครูผู้สอนชาวต่างประเทศต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและ วัฒนธรรมไทยอย่างน้อย 15 ชั่วโมง
2. สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนสำคัญ
3. ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนาโดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศ หรือต่างประเทศอย่างน้อย 3 ปีต่อครั้ง

และสอดคล้องกับ พรนภา แจ่มดวง (2551) กล่าวว่า การจัดครูเข้าสอนในโครงการ ต้องจัดให้ ตรงตามวุฒิและประสบการณ์ ตามวิชาเอกและความชำนาญของครู โดยเฉพาะประสบการณ์สอนของครู

ต่างชาติต้องสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษาและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ โดยรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ และครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนให้มีความเหมาะสม ส่วนครูต่างชาติที่สำนักการศึกษาจัดส่งมาให้ส่วนใหญ่ทั้งครูไทยและครูต่างชาติมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงตามวิชาเอก ทางโรงเรียนจึงต้องมีการจัดครูเข้าสอนตามความสามารถ หรือประสบการณ์ในการสอน หรือจัดตามความสมัครใจ และความถนัดของครูผู้สอน โดยสอบถามจากครูผู้สอนเองทั้งครูไทยและครูต่างชาติ

4. ด้านการจัดตารางสอน

การปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดตารางสอนตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตร English Program ให้สอดคล้องตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด รวมถึงการจัดตารางเพื่อกำหนดวิชาและเวลาเรียนในแต่ละวัน ตลอดสัปดาห์ และคำนึงถึงสัดส่วนชั่วโมงการทำงานของครูต่างชาติตามสัญญาจ้าง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน ในการจัดตารางสอนเป็นงานพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นแผนปฏิบัติการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การแบ่งเป็นกลุ่มวิชาบังคับ กลุ่มวิชาเลือก กลุ่มวิชาเลือกเสรีโดยแต่ละกลุ่มวิชาต้องมีอุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ใดบ้างในการจัดการเรียนการสอน จำนวนนักเรียนที่เรียนในวิชานั้นก็เป็นส่วนสำคัญในการจัดตารางสอน อีกทั้งรวมถึงจำนวนคาบที่เรียนว่าวิชานั้นใช้เวลาที่คาบ คาบละกี่นาที ซึ่งสอดคล้องกับ พรณภา แจ่มดวง (2551) กล่าวว่า การจัดตารางสอนจะต้องคำนึงถึงการกำหนดชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาในโครงการ English Program ให้อ้างอิงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และจัดตารางให้สอดคล้องกับภาระงานของครู การจัดอาคารสถานที่ ตารางสอนมีส่วนกำหนดห้องเรียน ลักษณะต่างๆ ในอาคารเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การใช้อาคารเรียนควรคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสม จำนวนนักเรียน ลักษณะวิชา และพยายามใช้ห้องเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งลักษณะห้องเรียนที่ใช้ จำนวนครูที่รับผิดชอบในแต่ละวิชา วิทยาการพิเศษทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติและความสะดวกในการเชิญมาสอน และภาระงานสอนของครูแต่ละคน เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถสอนในวิชาที่ตนเองถนัด โดยการถามความสมัครใจและความต้องการของผู้สอน ภาระงานสอนของครูผู้สอนไม่เหลื่อมล้ำกัน หากครูผู้สอนมีหน้าที่อื่น ก็จะได้รับมอบหมายงานสอนให้ลดน้อยลง สื่อการสอนสามารถนำมาใช้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง ห้องเรียนได้รับการหมุนเวียนและใช้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. ด้านการจัดแผนการเรียน

การปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของนักเรียน และการจัดทำแผนการเรียนให้สนองจุดมุ่งหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร English Program ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียมและเป็นธรรมตามมาตรฐานเดียวกันของหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) มีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำโครงการจัดการ

เรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program or Mini English Program) ซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการพัฒนาศักยภาพด้านความรู้และทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เป็นการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษได้มีทางเลือกตามความถนัด โดยให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของสถานศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนเป็นไปอย่างมีคุณภาพมีความเท่าเทียมและเป็นธรรม สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล การพิจารณาอนุมัติโครงการของโรงเรียนโดยใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานเช่นกัน

6. ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

การปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนจัดทรัพยากรและปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการ English Program คือ หน่วยงานหนึ่งที่เปรียบเสมือนเป็นโรงเรียนเล็กโรงเรียนหนึ่ง การบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ในหลักสูตร English Program จะต้องมีความพร้อม ต้องให้ความสำคัญกับการจัดทรัพยากรและปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้ โดยคำนึงถึงจำนวนนักเรียน ขนาดและจำนวนห้องเรียน ห้องสมุด ที่อำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีการสอบถามครูว่าต้องการห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา หรือห้องกิจกรรมแบบใด เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการให้มีในห้องเรียน สถานที่เรียน วัสดุอุปกรณ์และห้องเรียนพิเศษต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) มีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำโครงการ English Program or Mini English Program ซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนอย่างครบถ้วน เพียงพอ และจัดบริการใช้สื่อดังกล่าวให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ห้องปฏิบัติการ อาคาร สถานศึกษาต้องจัดให้มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานสำหรับนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้องซึ่งผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องดำเนินการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ถึงมือผู้ใช้ในโรงเรียนอย่างครบถ้วนและทันกำหนด

7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

การปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการจัดบริการห้องสมุดโดยแยกห้องสมุดสำหรับหลักสูตร English Program และมีการแยกอาคารเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนได้รับงบประมาณจากการเก็บค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมจากผู้ปกครอง และเงินนอกงบประมาณในลักษณะเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ โดยการแยกบริหารเฉพาะหลักสูตรภาษาอังกฤษ โรงเรียนจึงจัดสถานที่เรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสำหรับการจัดกิจกรรมของนักเรียนในโครงการ English Program โดยเฉพาะเพื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมของนักเรียนในโครงการ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ซูวิตา มะขามทอง (2556) กล่าวว่า ในการจัดหลักสูตรในโรงเรียนสองภาษาต้องจัดให้มีแหล่ง

เรียนรู้ที่ทันสมัย โดยเฉพาะสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลายและเพียงพอ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมถึงการจัดบรรยากาศ ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ และควรจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ และสอดคล้องกับวุฒิชัย เนียมเทศ (2552) ได้กล่าวว่า การที่โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด สภาพแวดล้อม และทรัพยากรด้านต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอและหลากหลาย และสามารถอำนวยความสะดวกทางกายภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร English Program เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้และเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพสูงขึ้น และกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียน เช่น การจัดห้องเรียนเฉพาะด้าน การจัดแหล่งค้นคว้าทั้งในหลักสูตรและนอกเหนือหลักสูตร การสร้างบรรยากาศทางวิชาการและทางภาษาอังกฤษให้เป็นเครื่องกระตุ้นเร้าให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษามากขึ้น

8. ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การปฏิบัติมากที่สุด คือ การดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการ English Program จะต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า ในการเปิดโครงการ และประสิทธิภาพของผลผลิตจากหลักสูตร โรงเรียนจึงจัดให้มีการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ต้องมีการ ประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศได้อย่างถูกต้อง ทุกคนมีบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร มีหลักการในการนิเทศการใช้หลักสูตร รวมถึงการจัดทำเครื่องมือที่ เหมาะสม เพื่อให้ได้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวง ศึกษาธิการ (2551) มีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำโครงการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program or Mini English Program) ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องจัดให้มีคณะกรรมการของสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนทั้ง คุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต่อเนื่อง ผลจากการติดตามและประเมินผล จะให้ข้อมูลที่แสดง ให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ช่วยให้การบริหาร แผนงานและโครงการมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

9. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

การปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร English Program ทั้งนี้ เนื่องจาก ปัจจุบันโรงเรียนในโครงการ English Program นั้นมีจำนวนมาก อัตราการแข่งขันค่อนข้างสูง โรงเรียนจึงต้องมีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับ ผู้ปกครอง คณะกรรมการศึกษาของโรงเรียนและ ประชาชนในชุมชน ให้มีความน่าสนใจให้ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองในการเลือกเข้าสมัครในโครงการ ของโรงเรียน ซึ่งการใช้หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

การเข้าใจหลักสูตร ให้คุ้มค่ากับความไว้วางใจจากผู้ปกครองในการตัดสินใจเลือกเรียนในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยสิทธิ์ ตั้งธงทองกุล (2553) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตร English Program อาจทำได้หลาย สิ่งที่ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ คือ สิ่งสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงไปนั้นคืออะไรบ้าง เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างไร เพราะเหตุใดผู้ปกครองจึงควรเลือกโรงเรียนนี้ ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร English Program ว่ามีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร อาคารสถานที่ บุคลากรในโครงการมีความพร้อมมากเพียงใด และจากการดำเนินโครงการที่ผ่านมาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องแจ้งแก่ประชาชนและชุมชน เพื่อเป็นสิ่งยืนยันความน่าเชื่อถือของหลักสูตร English Program ของโรงเรียน และเป็นการให้ความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนแก่บุตรหลาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีการจัดหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษควรมีการวิเคราะห์สภาพและปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน
2. โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ควรทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญ ประชาชนในท้องถิ่น นักการศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานวิชาการของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จามจรี จำเมือง. (2554). *คู่มือเตรียมสอบบรรจุเข้าเป็นราชการครู ภาค ข*. กรุงเทพฯ: ไฮเอ็ดพับลิชซิง.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยสิทธิ์ ตั้งธงทองกุล. (2553). *การบริหารโรงเรียนสองภาษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูวีตา มะขามทอง. (2556). *การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พรนภา แจ่มดวง. (2551). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา ในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ยุดา รักไทย. (2552). *พูดอย่างฉลาด : คู่มือพัฒนาทักษะการพูดอย่างฉลาด*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บิสิต.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปริ้นท์.
- วุฒิชัย เนียมเทศ. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. (2560). *การประเมินความพร้อมโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ EP*. [ระบบออนไลน์]. สืบค้นจาก <https://www.sesao1.go.th/activity/3564> [15 มีนาคม 2560]
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2557*. กรุงเทพฯ

ภาษาอังกฤษ

- May, S., Hill, R., & Tiakiwai, S. (2004). *Bilingual/Immersion Education: Indicators of Good Practice*. University of Waikato, New Zealand.